

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz.
földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-
állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. n. 4—11.ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz.
(Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113. (7 mellék-
állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A magyar nép igent mond!

Írta: Barcs Sándor a Független Kisgazdapárt országos alelnöke

Választások előtt állunk. Új országgyűlést választunk. Új választások szükségére merült fel. Bár a régi parlament ideje meg nem telte ki, de időközben olyan helyzet állott elő, hogy meg kell kérdeznünk a népet. Meg kell kérdeznünk és választ kell tölte kérni a következő kérdésekre:

Helyeslik-e azt az utat, melyet a magyar népi demokrácia eddig megtett?

Helyeslik-e a hároméves terv eredményeit és főleg helyeslik-e azt a nagyarányú ötéves tervet, melynek megvalósítására most kerül sor, miután a magyar dolgozók százezrei hét hónappal a kitűzött idő előtt végrehajtották az eddigi gazdasági célkitűzéseket. Meg kell kérdeznünk a népet afelől is, hogy helyeslik-e azt a politikai irányvonalat, amelyet a Független Kisgazdapárt fejez ki, mely szakit az eddigi pártversengéssel és viszálykodással, ehelyett minden demokratikus erőt az építő munka szolgálatába állít, mely a munkaszünet és annak nagy pártja vezetése alatti arra vállalkozik, hogy megteremtse a dolgozók új Magyarországot.

Választ ad a magyar nép a választásokon arra is, hogy helyeslik-e a békepolitikát, melyet a népi demokrácia folytat, mely nem jelent gyáva meghunyászkodást, hanem ha esős és bátor kiállást az azzal a céllal, hogy építő munkánk nyugalmát, annak eredményeit megvédjük és a háborús uszítás ellenében a béke frontján sorakozzunk fel.

Tudjuk, hogy a józan magyar nép magától is rájön arra, hogy ezekre a kérdésekre milyen választ kell adni. Mindazonáltal nem felesleges, ha rámutatunk arra, hogy mit tett és milyen eredményeket ért el eddig a népi demokrácia. Ezzel kapcsolatban sem kell messzire menni. Mindenki nézzen csak maga körül, hogy mi volt a maga portáján négy évvel ezelőtt és mi van ma. Ki-ki emlékezzék csak vissza 1944 őszére, vagy 1945 elejére és vessen látba a mai állapothoz. A fasiszták által bitorolt, bűnös módon felidézett háború szörnyű pusztítást vitt végbe hazánkban is. A visszavonuló német hordák kifosztották az országot, elvitték minden megmenthető állami és gazdasági felszerelésünket, gyáraink gépi berendezését, amit pedig meghagytak, meri már nem volt idejük elcipelni, azt a légi bombázások tették tönkret. Élelem nélkül, ruha nélkül maradt itt a magyar népnek az a nagy többsége, mely ragaszkodott az ősi földhöz és nem erzett büntetést a háború miatt, amelyet igazán nem akart.

Igenis itt maradt a magyar dolgozó parasztság és gyári munkásság, mert tudatában volt hazánk iránti kötelességének és felismerte minden ellenkező, hazug propagandát elenece, hogy a Szovjet hadsereg, a dicsőséges Vörös Hadsereg felszabadulást, szabadságot és jobb életet hoz számára. Jegyezzük meg, hogy magyar dolgozó parasztság és ipari munkások között alig akadt, aki nyugatra menekült, csaknem mind itt maradtak, hogy kivigyék részüket a rájuk váró nagy feladatok teljesítéséből, az ország újjáépítéséből. Ezt meg is tették emberileg, becsülettel.

Meg is lett az eredménye. Ime csak néhány példa: 4 évvel ezelőtt romokban hevert a vasút, a színházak felszaggatva, alig maradt itt néhány mozdony, néhány rossz teherkocsi. Ma már teljes a vasúti forgalom, a békebeli arányokat is meghaladja a vasúti közlekedés. A romokból újjáépítette gyárait a munkásság és olyan gyáripari termelés folyik, amely mindennel el tudja látni bőségesen a magyar népet. Közellátásunk sokkal jobb, mint sok ugynevezett győztes nyugati államban, nincs már éhez ember. A hároméves terv egy hatalmas fellendülést hozott, amiről csodálattal emlékeznek meg a nálunk járó tárgyalások külföldi szemlélői is.

Ez a nagy újjáépítő munkánk eredményeit az a politika tette lehetővé, mely a felszabadulás után a demokrácia jegyében született meg. Még dörögtek az ágyuk, amikor Debrecenben megalakult a Független Kisgazdapárt. A Magyar Kommunista Párt az illegálisból kilépetve, az ország demokratikus átalakulására hívta fel a demokratikus erőket. A koalíciós pártpolitika alkalmas volt az átmenet megteremtésére, de a fejlődés igényeit már nem elégítette ki. Ugyanis csak félkézzel lehetett szolgálni az újjáépítést, mert a másik kezét lefoglalta a hol lappangó, hol nyitlan feltörő reakció ellenhatása.

Az elmúlt két év politikai fejlődése, népi demokráciánk megerősödése kiküzdte a magyar politikai életből a reakciót, vagy reakcióra hajlamos tényezőket, így ma van a lehetőség az őszintén demokratikus

kus erők összefogására, az új Független Népi Front megalakulására, mely óriási arányú feladatokat tűzött maga elé. az ötéves tervet, új országépítést, a magyar nép számára igazságosabb életforma megteremtését, a munka, a szociális igazság országának kiépítését, népi demokráciánk és szocializmus irányában való fejlesztését, amelyben minden dolgozó felelő a maga boldog otthonát.

Politikai vonatkozásban is új korszak küszöbén állunk. Végleg szakítunk az azzal az alparlamentáris rendszerrel, mely végül is a fasiszmusba torkolított és csaknem végzetét jelentette az országnak. Népi demokráciánk rendszere olyan egygyőzést tesz lehetővé, mely egyszersmindenkorra véget vet a szathurásnak, pártviszályoknak és értelmetlen, céltalan párt harcoknak. A nép felségelve alapján népköztársaságot építünk ki, melyben minden jog a népből fakad, melyben az egész népet egy akarat tölti el. Természetes, hogy ehhez is kérjük a magyar nép hozzájárulását.

Száz év óta vannak Magyarországon parlamenti választások. De milyenek voltak eddig? Még a száz év előtti 1848-i választás is sok heilyen a népakarat megsemmisítése volt. Példá rá Petőfi Sándor szabadszállási csufos megbuktatása. A szabadság lángjelek között bukta meg a félrevezetett népet. Azóta tehát közel száz éven át a választások nem voltak egyebek, mint a nép akaratának meghamisítása. Még ami tisztesség, hazafiság és becsület volt is a múlt században, az is meadó közjogi harcokban került ki. Most láthatjuk tisztán, mi lett volna, ha a nép érdekében a szociális kérdéseknél szentelnek időt és adnak súlyt. A fehér terror és az ugynevezett ellenforradalmi idők választásai is csak arra voltak jók, hogy a felülről diktált felfasisztá reakciós rendszernek parlamentáris máz adjanak, meghamisítva a nép akaratát, hogy a mindenkor kormányoknak többséget hozzanak össze.

A mostani választáson történik meg először, hogy a magyar nép igazi nagy érdekeiről van szó. Most kérjük a magyar néptől jóváhagyást, felhatalmazást arra, hogy igazi népi programot hajtsunk végre, mely békét, munkát, kenyeret, jelent minden dolgozó magyar számára.

Rákosi Mátyás nagy beszéde nyitotta meg messzehangzó módon a választási mozgalmat. Mint a Független Kisgazdapárt alelnöke múltán adott irányt és programot annak a választási mozgalomnak, mely a Független Kisgazdapárt, tehát az összes demokratikus erők összefogásának jegyében fog lezajlani.

Világos ez az útmutatás. Alapszik a munkás-paraszti szövetségen, a két nemzetellenártó réteg összefogásán és az értelmiséggel és a dolgozó városi réteggel. Volt politika Magyarországon, mely a parasztságra, mint „köszklára” épített és nem lett belőle más, mint a parasztság becsapása. A parasztságot ez a politika összefogásra kényszerítette a feudális és kapitalista urrenddel. Ez a politika ellenségesen szembe állította a parasztságot a munkásosztállyal és védőpajzsokat akarta felhasználni a haladó eszmékkel szemben. Tudjuk, hogy mi lett az eredménye: elnyomás, kizsákmányolás, nyomor, gazdasági válság, majd fasiszmus.

Most végre a magyar dolgozó parasztság felismerte, hol a helye. A munkásosztály oldalán, a dolgozók nagy szövetségében. A dolgozó parasztságnak az ipari munkásság a természetes szövetségese és amikor elismeri ennek vezető szerepét, nem ismétlődik meg az a súlyos tévedés, mint mikor a reakciós felső rétegek vezető szerepének elismerésére kényszerült, mert a munkásosztály vért az ő véréből, test az ő testéből, egy cél, egy szent érdek vezet: a dolgozók jogainak biztosítása, a jobb szebb életnek biztosítása.

A Független Kisgazda Párt Dobi István vezetésével világosan felismerte, hogy a munkás-paraszti szövetség az egyedüli helyes út, egyedüli biztosítéka az országépítés zavartalan folyamatának, de ezennel egyedüli mód arra, hogy Magyarország tartósan beilleszkedjen a haladó népek nagy családjába.

Demokratikus átalakulásunk eddigi vívmányait nemcsak végrehajtottuk, hanem meg is védjük. Az országot a romokból felépítettük. Az újjáépítés munkáját befejeztük. A hároméves tervet a kitűzött idő előtt hét hónappal a dolgozó heroikus munkája befejezte. Vátaban teler egy honfoglalással, ami itt történt. Politikai síkon végleg meghusítottuk a re-

akció kísérleteit, végleg a dolgozó magyar nép kezébe tettük le a politikai és gazdasági hatalmat.

Hogy legfőbb érték a dolgozó ember, ezen kinyilatkoztatás gerince a magyar népi demokráciánk törekvéseinek. A nők egyenjogúsításának megvalósításával régi igazságtalanságot tüntettünk el. Hogy a dolgozó nép fiait állítottuk honvédelmünk tisztikrába, hogy dolgozók foglalták el a fontos pozíciókat a gazdasági és hivatali életben, szintén nagy elégtétel és egyidejűleg biztosítéka demokratikus fejlődésünknek. Új értelmet kapott a munka, mely ma dicsőség és becsület dolga. Nem robot, hanem a nemzetépítés szent eszköze. Külpolitikai vonatkozásban a hatalmas Szovjetunió mellett nemzeti biztonságunk olyan erős bástyájában tudunk elhelyezkedni aminőt történelmünk folyamán még nem érthettünk meg. A társajan és századokon át kisméltizett magyar nép jelentős része lett Kelet-Európa biztonsággi rendszerének.

A hároméves terv befejezésével lezárul az újjáépítés időszak és most még jelentősebb, korszakkalotóbb állomás felé igyekezünk. Ennek kerete az ötéves terv, melynek hatalmas arányairól értesülhetett mindenki.

A Kisgazda Párt tagjait leginkább érdekelhetik a mezőgazdasági kérdések. Csak egy szám, ami minden kétkedőt meggyőzhet a terv hatalmas arányairól: Az ötéves terv utánpótlással, közlekedés javításával együtt tíz milliárdot szán a mezőgazdasági beruházásokra. Egy ügyes összeállítás mutatja ki, hogy minden dolgozó parasztra fejtenek öt ezer forint jut az ötéves terv beruházásából. A régi világban vagy arról hallottunk, hogy az állami adósságokból mennyi jut egy fejre, ami aztán a parasztok rovására megmutajkozott a megismétlődő gazdasági válságokban, a súlyos, kiméretlen adóztatásban, ime, most a népi demokrácia nem elvesz, hanem bőségesen ad a dolgozó parasztnak, ad gépet, vetőmagot, öntözést, jobb életlehetőséget, könnyebb munkafeltételeket, és könnyebb boldogulást. Megszüntett a város és tau közötti kulturális, szociális és közegészségügyi különbségeket. A falu nem lesz többé mostoha gyermek, a fényűző kastélyok árnyékában, nem lesz mélyseges nyomor, hanem lesz egyenlőség és gazdasági jólét.

Ipari vonatkozásban elég talán csak annyit megemlíteni, hogy — mint Rákosi Mátyás mondta — öt esztendő alatt annyira, akarjuk növelni iparunkat mint amennyit a második világháborút megelőző ötven esztendőben fejlődött. Új ipari városok és városrészek keletkeznek, nagyszerű gyárak épülnek. Vidéki mezőgazdasági városaink gyárvárosokká fognak átalakulni. Háromszáz ezer új ipari munkásra lesz szükség. Nem lesz többé munkanélküliség, nem lesz létlen és kenyérkereset nélkül lévő magyar ember. A mezőgazdaságban foglalkoztatást nem találó munkások elhelyezkedhetnek az iparban. Szakképzettséghez jutnak a falusi gyerekek, százezrek kapnak magasabb fokú műveltséget. Amit még sohasem értünk meg, az ország mezőgazdasága szoros összefonódásba kerül az iparral és az a hamis multibeli jelszó, mely az országot agrár országnak titulálta, megváltozik és országnak fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari ország lesz. Ez biztosítja az általános életszínvonal további emelését. Nem elegendünk meg azzal, hogy nálunk a dolgozók életszínvonala immár sok tekintetben túlhaladja az ugynevezett békebelit. Ennél többet akarunk, mert tudjuk, hogy az a békebeli életszínvonal még nem volt az igazi. Az lesz az igazi, amit az ötéves terv nyomán tudunk majd nyujtani dolgozó népünknek.

Tudjuk, hogy a lappangó reakció sokakat ijesztget. Különösen az önálló existenciák sorában. Nos, hát figyeljünk csak, Rákosi Mátyás világosan és határozottan megmondotta: nincs hazánkban egyetlen ember, legyen kisiparos, kiskereskedő, vagy értelmiségi, aki nem találja meg a maga elhelyezkedését a népi demokrácián belül. Az a tény, tethetjük hozzá: a szocializmus felé haladó népi demokráciánk nem szűkíteni, sőt ellenkezőleg bővíteni fogja az életlehetőséget, a munkaalkalmat, az elhelyezkedést. Természetes folyamat, hogy a kizsákmányolás megszüntetése révén több ember jut keresethez, munkához, foglalkozáshoz.

Vallásához ragaszkodó népünknek nincs mit paratni az új fejlődéstől. Nemcsak kenyérrel él az ember, de Isten igéjével is — tudjuk a bibliából. A magyar népi demokrácia templomokat épített, a vel-

lás szabad gyakorlását biztosítja és a valóságnak megfelelően mutatja rá Rákosi Mátyás, hogy egyetlen embert vallásának szabad gyakorlásában nem akadályoztak. Természetes azonban, hogy demokratikus rendszerünk nem tűrheti meg, hogy papi palástban húzódjék meg a reakció, nem tűrheti meg, hogy a lelűnt néppnyázó urak világos mezbe öltözzenek, hiszen ez megcsúfolása volna magának a vallásnak. Igazságunk tudatában utasítjuk vissza a külföldi beavatkozást és biztosan hisszük, hogy sikerül felvilágosítani igazságunkról a háborús uszítók által félrevezetett külföldi fórumokat.

A választásra azért is volt szükség, hogy megmutassuk, mennyire egy táborban van a magyar nép mennyire együttérző kormányzatával és milyen szilárdan áll a béke frontján. A választás nem kétséges eredményéből megláthatja ország világ, hogy a ma-

gyar nép hiva a haladásnak, hiva a békének hívséggel kitart szövetségesei mellett és a Szovjetunió által vezetett békefronton.

Ot demokratikus párt egy listajstromon kéri ezen a választáson a magyar nép bizalmát. Ez mutatja, hogy a demokratikus összefogás a jövőben még nagyobb erővel folytatódik és még nagyobb eredményekre képes. Hiszen ha az eddigi lazább pártszövetség a sok nehézség dacára elérte az ország újféltetését, mennyivel nagyobb eredményekre jogosít fel a Függetlenségi Néprontban megnyilvánuló szoros összefogás és zavartalan együttműködés. A közös lista kifejezője a nemzetépítő erők összefogásának a munkásság, parasztság, ha adó értelmiség és a dolgozó kisemberek szövetségének. Az 1947 évi választás tanulságain okulhatott a magyar nép és okulhatnak azok is, akik elhagyták a Kiszgazda Pártot és nem

követik a demokratikus együttműködés útján. Láthatják, hogy hova vezetett az, hogy nem hallgattak Dobi István szavára és főleg láthatják, hogy az a politika az egyedüli helyes, melyet Dobi István vezetésével követünk, mely nem más mint a munkás, paraszt szövetség épülő szoros együttműködés útja.

Valószínűleg népszavazás lesz a május: választás. Népszavazás arra, hogy a magyar nép szilárdan el van lökölve békéje megvédésére, függetlenségének és szabadságának megőrzésére, alkotó termelő munkájának folytatására, jólétének emelésére.

Bizonyos, hogy a választás igen lesz. A magyar nép igennel válaszol és választás napján, azon a májusi vasárnapon a ragyogó magyar tavasz a magvető munkáját végzi el, amiből kiszarjad majd az ország felvirágzása és dús aratása.

A magyar kormány visszautasítja az ENSZ illetéktelen beavatkozását Magyarországra ügyeibe és nem fogadja el a meghívást a Mindszenty ügy megvitatására

Rajk László külügyminiszter a magyar kormány nevében a következő táviratot intézte Trygve Lichez, az Egyesült Nemzetek szervező főtitkárához:

A magyar külügyminisztérium megkapta az ENSZ meghívását a Mindszenty-ügy megvitatására. Az Egyesült Nemzetek szervező főtitkára április 4-én a magyar köztársaság kormányának nevében intézett nyilatkozatban kifejtette, hogy a köztársaság ellen irányu-

ló büncselekménnyel, hűtlenséggel és váltatázkedéssel vádolt Mindszenty ügye magyar belügy ügyében a magyar független bírók a magyar köztársaság törvényei alapján hozta meg ítéletét és amely ennélfogva nem tartozik az Egyesült Nemzetek szervező főtitkárához illetékessége alá. A rendi idézett nyilatkozatban már közöltem, hogy a Mindszenty elleni per és ítélet nemcsak nem érinti az alapvető emberi szabad-

ságjogokat és a vallásszabadságot, hanem ellenkezőleg a Mindszenty által elkövetett büncselekmények üldözését a békeszerződés a magyar kormány egyenes kötelességévé teszi. Ezért az Egyesült Nemzetek szervező főtitkára különleges politikai bizottságának határozatát kormányom a magyar belügyekbe való illetéktelen beavatkozásnak tekintem és a meghívást nem fogadja el. (MTI)

Csiki Gábor unitárius püspöki helynök az öt éves tervről és a békéről

Csiki Gábor unitárius püspöki helynök nyilatkozott az öt éves tervről, hangsúlyozta, hogy a nyilatkozat egyben a magyar unitárius egyház képviselőtestületének is egyhangú nótája.

Mint mondotta, az evangélium szemszögéből nézve az öt éves tervben többek között igen figyelemre méltó, hogy a terv, a gazdasági élet alapjait az ember munkáját jelöli meg, a munka lehetőségét mindenki számára bizto-

sítja és az embereket az élet javából becsülettel végzett munkájuk értéke és nagysága arányában kívánja részesíteni. A Szentírás is azt tanítja, hogy méltó a munkás az ő jutalmára. Az öt éves terv feladatainak megvalósításához azonban béke kell és ezért soha sem volt idősebb, mint az Ur Jézus figyelmeztetése, mint most: **boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak** mondatnak.

Miért megyünk együtt?

Bognár József cikke

Bognár József, a Független Kiszgazda Párt alelnöke mélyszántó vezércikket írt pártunk központi lapjában, a „Kis Újság”-ban telt címen. A cikkből idézzük a következőket:

Felmerül a kérdés, hogy miért döntött a Független Kiszgazda Párt néhány hónappal ezelőtt a Függetlenségi Népront-hoz való csatlakozás, most pedig a közös lista mellett?

Azért, mert a Függetlenségi Népront politikája a dolgozó magyar nép felemelésének politikája, azért, mert a Függetlenségi Népront programja a magyar történelem legnagyobb alkalmának és lehetőségének merész és következetes kihasználását jelenti.

A Függetlenségi Népront programja a becsület, őszinteség, építő hazafiság, a dolgozó nép hazafiságának érvényesülését és kibontakozását jelenti. Ezért tehát dolgozó népünk érdekei és a szó igazi értelmében vett nemzeti érzünk megkövetelik tőlünk, hogy szilárd szövetségben és szolidaritásban legyünk azokkal az erővel, amelyek az építő programunk kidolgozásában és végrehajtásában szerepet vállaltak. A Függetlenségi Népront programjának elterjesztésére és annak végrehajtásában való részvételünk a pártunkhoz tartozó dolgozó parasztság érdekei és parancsokán írják elő.

Az elmúlt négy esztendő tapasztalatai az előtt eredmények, a közös harc és a közös építés a dolgozó nép hatalmának megszilárdítására és fejlesztésére irányuló törekvés vitt egyre közelebb bennünket szövetségeseinkhez. Ennek a közölcésnek eredménye volt a Függetlenségi Népront megalakulása és most a választásokon a közös lista. Egy vagyunk demokratiánk eddigi eredményeinek érdekében, az öt éves terv végrehajtására irányuló erőfeszítéseinkben, a dolgozó nép hatalmának megszilárdítására irányuló törekvéseinkben, valamint a béke megtartására, megőrzésére irányuló elszántságunkban.

Az elmúlt évek tapasztalataiból tudjuk, hogy az építő munka eredményei olyan mértékben javultak, ahogy a demokratikus erők együttműködése. Szövetségünk megszilárdulásának és megerősödésének minden lézadához egy-egy nagy politikai, gazdasági vagy kulturális vívmány, a népi demokrácia és a dolgozó magyar nép egy-egy győzelme, a reakció és a mulasztó uralkodó osztályok egy-egy veresége fűződik. A közös lista a következők eredménye annak, hogy a hatalom irányításában és gyakorlásában azonos érdekű rétegek vesznek részt. Aki tehát a közös listát kifogásolja, az lényegében a dolgozó nép hatalmát és a multbeli uralkodó osztályoknak a hatalomból való kiszorítását kifogásolja.

Azt kérdezhetné valaki, hogy olyan biztosak vagyunk-e a dol-

gunkban, hogy kirekeszhetjük a törvényhozásból az ellenzékelt, amelynek bíráló hangja figyelemre méltó a hibákra és a tévedésekre. Kritikára, bírálatra szükség van. De nem olyan párt kritikájára, amely az értéktelőséget, a magyarság megteremtését szélhámoságnak, a három éves terv halandzsának és világbeccsapásnak mondta és amely részéről soha egyetlen pozitív javaslat vagy gondolat, amely a magyar nép érdekeit szolgálta volna, el nem hangzott. Nekünk a nyugati sajtónak egyes lapjaival szemben az a nézetünk, hogy a magyarságnak új gyárakra, traktorokra, gépekre, utakra, több ruhára, magasabb életszínvonalra van szüksége, nem pedig új Pfeifferekre és új Berankovicsokra. Az építő kritikát a Függetlenségi Népront pártjai a multban sem mulasztották el önmagukkal, saját munkájukkal szemben. A menetekben elkövetett hibák feltárására és kijavítására eddig is módot találtak és módot fogunk találni a jövőben is. Minden jószándékú ember meg lehet győződve arról, hogy ez a kritika sokkal értelmesebb és hatóságosabb lesz, mint ha célkitűzéseinktől idegen, terveink felett gáncoskodó elemek gyakorolnák. Ezt a kritikát maguk az építők, a munkában résztvevők fogják gyakorolni, akik valóban javítani akarnak, akik a siker és az eredmény láza fűt és nem az imperializmus hatalmi törekvéseinek szolgálatára. Ez a kritika szellem ott lesz az új magyar törvényhozásban és segít megfogja népünk felemelkedését.

Mi, Független Kiszgazdapártiak együtt megyünk a választáson és együtt megyünk a választás után is nagy szövetségeseinkkel: a Magyar Dolgozók Pártjával, valamint a Függetlenségi Népront többi pártjával és tömegszervezeteivel. Hittel és bizalommal mondjuk minden demokratikus párttagunknak, minden szervezetünknek, hogy jöjjenek velünk ezen az úton: a Függetlenségi Népront, a dolgozó magyar nép felemelkedésének útján.

Eltemették Bánáss László veszprémi püspököt

Veszprém. Szombaton délelőtt egyszerű gyászszertartás keretében helyezték örök nyugalomra a veszprémi vártemplom sírboltjában Bánáss László püspököt. A temetési szertartáson megjelent Ortutay Gyula kultuszminiszter is. Igen nagy számban jelentek meg az egyházmegye papjai és a környező egyházmegyék küldöttségei.

A moszkvai pilóták házában leleplezték Mozsaiszkinak a repülőgéppel orosz feltalálójának emléktábláját Mozsaiszki első sikeres repülését 1882-ben végezte, 21 évvel előtte meg találmányával az amerikai Wright-fivérek, akiket a repülés feltalálójának tartanak.

A DEFOSZ elnöki tanácsának felhívása a dolgozó parasztsághoz

A DEFOSZ elnöki tanácsa április 23-án ülést tartott és foglalkozott a választással kapcsolatos sürgős tennivalókkal. Az elnöki tanács rámutatott arra, hogy a DEFOSZ-ra, mint a dolgozó parasztság egyetlen hatalmas tömegszervezetére igen nagy feladatok várnak a május 15-i választás előkészítésének munkájában. A dolgozó parasztságnak, amely a földreformtól kezdve a legtöbbet kapta eddig a magyar demokráciától, május 15-i népszavazásán kell bizonyosságot tenni arról, hogy érdemes volt arra a sokoldalú

támogatásra, amelyben a munkásosztály segítségével népmunkában: a munkások, parasztlakó államban eddig részeseült.

ANépront zászaja alá kell állani mindenkinek, aki akarja megőrizni országunk újatalkulását országunk soha nem látott felvirágzását az öt éves tervben. A Néprontot kell szavaznia mindenkinnek, aki a békét akarja. Aki akarja, hogy a népek, a dolgozók nyugodtan építhessenek, és nyugodtan élvezhessenek munkájuk gyümölcsét. A Népront programja minden becsületes magyar ember programja, aki

ma nem áll a Népront mögött, az önmaga ellensége, a haladásnak, a fejlődésnek ellensége. A DEFOSZ-nak ezt meg kell értenie minden becsületes, hazáját szerető, dolgozni szerető parasztemberrel. Nem utolsó sorban a DEFOSZ jó munkáján mulik a Népront választási győzelme a falun. Ne legyen egyetlen választópolgár a faluban, aki távolmarad a szavazásról.

A felhívást Dobi István miniszterelnök, a DEFOSZ elnöke, Dögei Imre ügyvezető elnök és Rácz Gyula főtitkár írta alá.

A kínai néphadsereg bevonulása Nankingba minden órában várható

London. Az angol rádió nankingi jelentésében beszámol arról, hogy a Jangce alsó szakaszán a Kuomintang egész védelmi rendszere összeomlott. A kormánycsapatok teljes felbomlásban vannak és nagyrésze dél felé menekül. A legújabb jelentések szerint a néphadsereg bevonulása Nankingba minden pillanatban várható. Sanghaji jelentés szerint a néphadsereg kiáltványban közölte Nanking la-

kosságával, hogy a népi haderő zöme vasárnap reggel vonul be a fővárosba.

A Jangce alsó folyása mentén fekvő városok egymásután szüntelen puskalövés nélkül esnek a néphadsereg kezébe. A Kuomintang csapatok csak egészen gyenge ellenállást fejtenek ki és tömeges átadtatásukra lehet számítani. A néphadsereg a Jangce alsó folyásánál elfoglalta a Csing-kiangot, Kiangszu tartomány

fővárosát. Más hír szerint a Jangce felső folyásánál a Kuomintang csapatok kiürítettek Vuhu városát.

A Kuomintang főparancsnoksága állítólag Sanghaji védelmére készül. A városban ostromállapotot rendeltek el és a „rémhírtérjesztőket” felkoccolják. Sanghainál a gazdag kínaiak és a külföldiek tömegesen menekülnek dél felé. (MTI)

A békét akaró és a békéért harcoló népek mellé kell állnunk

Katolikus plébánosok nyilatkozatai a párisi békevilágkongresszusról

A béke erőinek hatalmas felvonulása a párisi és prágai békevilágkongresszuson igen nagy visszhangot keltett Magyarországon dolgozóink, köztük a katolikus dolgozóknak legszélesebb rétegében is. A magyar katolikus dolgozók a párisi és prágai világértékeket eszméit való sikkra szállásának adnak hangot a katolikus plébánosok és lelkészek alábbi nyilatkozatai:

Bálint György eszolyospálosi plébános a következőket mondotta:

Csak a néppel foglalkozó, csak a néppel közvetlenül érintkező alsópapság tudja azt, milyen mély és fontos az a béke, a napi lelkipásztori munkában. Ha ez így van, a mi szűk körre szorított munkaterületünkön mennyivel inkább érvényes ez a népek egymásközötti viszonyában. A párisi békeértékeket fölött is ez a két szó ragyogott. Igazság a népek egymásközötti viszonyában, igazság a társadalmi osztályok elrendezésében, a termelt javak elosztásában, a munka terhének szétosztásában, és az élet emberi örömeinek elérhetővé tételében. Ez az igazság jelenti a békét a népek fa-

jok, osztályok és az egyes igaz istent imádó jóakaratu emberek között. Sajnálatosnak tartom, hogy magas egyházi vezetőink nem látták át a párisi békeértékeket eszméinek nagyszerűségét az evangéliumban gyökerező voltát és nem adtak a többi krisztusi tanoktól hirtető egyházzal egyetértésben nagyobb nyomtatékot 600 millió ember őszinte hit, vallásának a mindenki által sóvárgott világéke mellett.

Bárany Dezső csépei plébános így nyilatkozott:

A gondjaimra bízott falusi nép lelki vezetőit mindig és mindentűnt a békeség táborában kívánja látni. A párisi értékeket ilyen béketáborozás, ahol sok tekintetben más-más nézetet valló de a béke szent ügyét mindennél előbbre helyező tudósok, egyházi és világi vezetők, továbbá a nép egyszerű gyermekei ültek össze hogy világmelekedben hangot adjanak annak a békevágyának, amelynek megnyilvánulását falusi méretekből mi lelkipásztorok is népünk részéről állandóan tapasztaljuk. Nagy megnyugvást jelentett volna a hívők részére, ha a magyar katolikus egyház képviselőit is ott látnuk volna a párisi megbeszéléseken és az ő

hangjukon keresztül is országvilág meghallotta volna két világháború szörnyűségeit végigélt népünk ragaszkodását az emberiség legdrágább kincséhez, a békéhez.

Kiss Béla jászladányi katolikus lelkész szentbeszédében többek között ezeket mondotta:

— Egy elkövetkezendő háború újabb békés embereket pusztítana. Mi ezt nem akarjuk. Tehát a békét akaró és a békéért harcoló népek mellé kell állnunk.

Báranyai Andor tiszásilyi katolikus lelkész hasonló szellemben tartott szentbeszédet. Nem az isten rendelte el, hogy háború legyen a földön — mondotta —, hanem csak a profitéhes gazdagok akarnak újabb háborút kibontantani. Ha az egész világ békeszerető népei összefognak a béke védelmében, akkor bizony tekinthetünk a jövő elé, akkor nem lesz háború. (MTI)

Nagy érdeklődés előzi meg Dobi miniszterelnök komáromi beszédét

Dobi István miniszterelnök vasárnap a Független Kiszgazda Párt komáromi választási gyűlésén részt vesz és nagy beszédet mond.

Dobi miniszterelnök beszédét nagy érdeklődés előzi meg és országosra felfigyelnek kijelentéseire.

Hajdúböszörmény az ötéves terv keretében újjáépíti szövőgyárát, konzervgyárat létesít és megszünteti a munkanélküliséget

Beszélgetés Major Gyula polgármesterrel a hajdúsági város jövőjéről

Hajdúböszörmény élére néhány hónappal ezelőtt került Major Gyula polgármester, 36 évig dolgozott mint nyomdász, gerinces harcossá vált a baloldali munkásmozgalmaknak és...

Amilyen Hajdúböszörményben eddig nem látott, hanem ötven év alatt sem valósult meg. Ide sorolhatjuk a győgyepedagógiai intézet és kulturális létesítését.

A város tervbe vette a németek által felgyújtott és teljesen rombadöntött szövőgyár újjáépítését. Ez a gyár üzemi kapacitása esetén 600 munkásnak biztosít megélhetést, tehát a munkanélküliséget...

CELTUDATOS VÁROS FEJLESZTŐ MUNKÁJA

Tennivaló volt bőven! Monocita munkatársunknak Major Gyula, Hajdúböszörmény munkás polgármestere, akinek a majusi elseljei ünnepek előkészítése közben találunk...

Az együttműködő pártok munkája a Néprontban milyen eredményt mutat eddig? - érdeklődünk. A Népront munkájának nagy része van egy új közösségi szellem kialakításában...

SZOROS EGYÜTTMŰKÖDÉS - BEN A KÖZEPARASZTSÁGGAL

A lakosság szociális összetételét felől érdeklődünk. Hajdúböszörményben a föld osztással 650 nincstelen paraszt kapott földet, de mivel itt nagybirtokok nem voltak...

MEGSZÜNTETJÜK A MUNKANÉLKÜLISÉGET!

Az ötéves terv kapcsán teljesen megszüntetjük úgy az ipari, mint az agrár munkanélküliséget. Az egyre fokozódó építkezések, egyelőre más városok területén bár, munkanélküli szakmunkásainkat fokozatosan felszívja...

Mit adott a hároméves-terv Debrecennek

Aki egy pillanatig is kételkednek előző ötéves tervünk sikerében, annak azt ajánljuk: nézzék körül Debrecenben. Nézzék és lássák a hároméves terv úton-útfélen mutatkozó eredményeit...

Ez mind a hároméves terv adománya. Tejkonyha, játszótér a gyerekeknek. Akiknek nincs apjuk, anyjuk, azoknak a 3 éves terv gyermekvárosát adott. Népi kollégiumok, tanoncolthozok vigyáznak a serdülőre...

Terveink sorában szerepel egy gyümölcs és konzervgyár létesítése, amely szintén nagyszámú munkás megélhetését fogja biztosítani.

A közönségi kenyérgyárat a héten helyezték üzembe, ami nemcsak a minőségi kenyérelátást fogja biztosítani, hanem utmutatást is nyújt, hogy nem szánkózással, panasszal, hanem céltudatos kemény munkával lehet megteremteni a fejlődés lehetőségét.

„OPTIMIZMUSZAL, TISZTA HITTEL NÉZÜNK A JÖVŐBE!”

Itt meg kell említenem azt, amit teljes önaránnyal, példamutató öszerepléssel csináltunk. Az utcák fásításánál elültetett 1950 darab fából 1600-at a háztulajdonosok ültettek el, mivel erre fedezet már nem volt.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. IV. 24.

tén a lakosság támogatásával tudtunk jelentős eredményt elérni. Munkával való hozzájárulásuk lehetővé teszi, hogy meggyőzően annyi járda lesz kijavítva, mint amennyire fedezet van.

Most, amikor a Népront jó öszmunkája nyomán nem pártvillongás, hanem egészséges szellem építeni akarás, jó közösségi szellem érvényesül, bizton remélem, hogy a még fennálló nehézségek rövid idő alatt eltűnnek - fejezte be nyilatkozatát Major Gyula, Hajdúböszörmény munkás polgármestere.

VAROSRENDEZÉS

Eltűnt a Dégenfeld-ter hepe-hupás, poros, romos sivársága és megszülette az új rendezett, szép Tóthlássy tér! Kiszélesedett a Csapó utca eleje, a Szent Anna utca torkolatánál is romok helyén bontakozik ki az új, szép utcakép.

LEGFOBB ÉRTEK AZ EMBER

A szülőotthon, az anya- és csecsemőotthon, a bölcsőde, kilenc napközti otthon és egy sereg óvoda vigyáz az emberre születésének első pillanatától kezdve csecsemőkori, zsenge gyermekkoron át.

Gyönyörű kabát, kosztüm, ruhaszövet, selyem ujdonságok blúzok, harisnyák, fehérneműek nagyválasztékban olcsó árakon! KERECSÉN divatház, Csapó-u. 8.

A népi demokrácia kormánya tízezer tanuló részesített tanulmányi segélyben

Népi demokratikus kormányunk ismét bizonyítékot adta, hogy milyen nagymértékben gondoskodik a tanulói juttatásokról. Az általános iskolák VII. és VIII. osztályának tízezer tanulója részesítette most tanulmányi segélyben.

Budapesten a Mária Terézia téri általános iskolában három iskola VII. és VIII. osztályú tanulóinak adták az új tanulmányi segélyt, amit a népi demokratikus kormányzat biztosít számukra.

Követendő példa

Vámospercs község vezető jegyzője, Hársfalvi Alajos akciót indított a község részére rádió beszerzésére.

A lakosság áldozatkészségéből már az első nap valóra vált a terv. Elegendő összeg gyűlt össze a rádióra és két hangszóróra.

A hangszórókat a község háza erkélyén helyezték el és a község lakossága rádió útján értesül a fontos eseményekről és a rendelkezésekről.

Követésre méltó példát nyújtott rádióakciójával Vámospercs község lakossága.

Cserépkályha, kondaió raktár - Tisztítást, javítást, átrakást - ZIRKULI GYULA új cím: Széchenyi-u. 3. - vidéken is felelősséggel vállal

Kereskedelmi nyomtatványokat a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től - Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. -

Figyelem!

Tropical a legjobb minőségben 121.40 Ft. helyett 75.- forint nagy választékban még a készlet tart.

Balla Balázs nagy választékban még a készlet tart. SYETTIS PALOTA. (Kapunál.)

MNDSz választási nagygyűlés ma d. u. 4 órakor az Arany Bika disztermében

Beszédet mond:
dr. Jóboru Magda
országos főtitkár, v. országgyűlési képviselő.

A debreceni földbérlo szövetkezet elvégezte a munkaversenyben vállalt tavaszi szántást-vetést

A földbérlo szövetkezet helyiségeiben egymágnak adják a kilincset. Egyes-bajos dolgokban jönnek felvilágosítást szerezni.
— Így megy ez nálunk; hála legyenek nagy a forgalom — mondja Hüse Bálint ügyvezető és elkezd beszélni a földbérlo szövetkezet fejlődéséről.
— A múlt év októberében, amikor a földbérlo bizottság elnöke kiment az elepi Eszenyi-féle bérletre, talál ott egy pompásan megépített istállót és egy elhagyott állapotban lévő cselédlakást, mely mindössze egy szük kis „lyuk”-ból állott, bútordarabok nélkül. Várad József „majoros” élt itt családjával, 17 éves leánya bizonyította itt a kizsákmányolás elburjánzását és a cselédi sors mostoha körülményeit. Az uraság szerint a majoros „lusta” és „buta” s ez itt minden bajnak az okozója. Akkor ezt a területet is beolvasztották a földbérlo szövetkezet egyik csoportjába. Intézőnek pedig Várad Józsefet tették meg. A bérlo addig nem vetett egy szem kalászos gabonát sem. Amikor a földbérlo szövetkezet kezébe vette ezt a területet, de nemcsak ezt, hanem Debrecen határában az addig cselédnyüző nagybérlok által bitorolt földterületeket: jőformán egy hét állott az igénybevevő földmunkások ré-

sze az őszi gabonavetés elvégzésére.
— Ez jut eszünkbe most, amidőn tudomást szerzünk arról, hogy a debreceni földbérlo szövetkezet tagjai, akik 5.160 kat. holdon gazdálkodnak, a tavaszi vetést elvégezték, illetve befejezték. A Várad József, akik a kiszípolozó, cselédnyüző uraságok előtt „lusták” voltak, megmutatták azt, hogy igenis van erejük, van tehetségük nemcsak a föld megművelésére, hanem a mezőgazdasági munka vezetéséhez és irányításához is.
— A földbérlo szövetkezet, tagjainak szorgalmát és munkakészségét igazolva, büszkén tekinthet vissza a tavaszi vetésterv befejezésekor elvégzett munkájára. Igen, mert érzik és tudják, hogy most már valójában az a föld, aki azt megmunkálja, nem pedig a mezőgazdasági munkás erejét kiszípolozó, éhbérett dolgoztatók. A kormányzat, a népi demokratikus kormányzat féltő gondallal örködik felettünk s támogat, traktorszántással, vetőmagfakcióval, hitellel stb.
— A leendő, mellyel a termelő szövetkezeti csoportok megindultak, már az őszi folyamán megmutatkozott. Rövid idő alatt — hiszen jőformán október végén kezdtek meg munkájukat — elvégezték 1.778 kat. holdon az őszi kalászo-

sok vetést. Ebből 1.178 búza és 600 kat. hold rozsvetést végeztek.
— Hogy milyen hihetetlen szorgalommal és munkakedvvel dolgoztak, ez most mutatkozik meg igazán, amikor a kukorica vetését is befejezték: április 20-ával az utolsó szemet is elvetették.
— Lássuk most már, mit is végeztek a földbérlo szövetkezetek dolgozói a tavasz folyamán, illetőleg a tavaszi vetéstervvel kapcsolatban? Elvetették 559 kat. hold kukoricát, 215 kat. hold burgonyát, 99 hold takarmányrépát, 142 hold lucernát, 111 hold zabosbükikönyt, 115 hold kendert, 278 tavaszi árpat, 111 hold zabot, 32 hold mákot, 355 hold borsót, 100 hold zöldtakarmányt, 211 hold cukorrépat, 327 hold napraforgót. Ez összesen 2.655 kat. holdat tesz ki, — 12 csoportra elosztva 74 kat. holdon konyhakerti veteményeket termelnek. A Bellegetőn 20 kat. holdon meleggáyi palántaneveléssel belterjes üzemi gazdálkodást folytatnak. A cseréi csoport 13 holdon virginia dohányt termel. 200 holdat fegyelnek hasznosítanak — fejezte be nyilatkozatát Hüse Bálint ügyvezető. Es ez a nyilatkozat a Földbérlo Szövetkezet komoly, eredményes munkáját tükrözi a népi demokráciában

dik és V. 16-án ér véget.
2. A versenyben résztvevő minden debreceni iroda, melynek dolgozója a Magyar Magánalkalmazottak Szakszervezetének tagjai, szívesen venni-zenek abban, ha olyan üzemek is résztvevnek ezen nemess versenyében, melyek nem magánalkalmazottakat foglalkoztatnak. Az ilyen üzemek jelentkezését f. hó 24-ig szakszervezetünk Választási Bizottságának írásban nyújtsák be.
3. A verseny célja: a tisztviselői réteg munkás öntudatának fejlesztése, a munkaverseny szellemének fokozása és politikai érettségének megnyitá-

DEBRECEN 5. OLDAL
1949. IV. 24.
koztatása
4. A verseny tárgya: az irodák felkészítése éspedig úgy, hogy ebből az üzemi jellegű kivü a harmadik pont alatt felsorolt célcélkitűzéseink is kidomborodjanak.
5. A versenybírást IV. 20—V. 10-é között háromtagú bírálóbizottság őríti meg.
6. A díjakat a verseny elbírálása után fogjuk megállapítani — A Magyar Magánalkalmazottak Szakszervezetének Választási Bizottság.

Ma délután lesz az MNDSz választási nagygyűlése Debrecenben

Jóboru Magda az MNDSz országos főtitkára mond beszédet
Nagyszabású gyűlést rendez ma, vasárnap délután 4 órakor az Arany Bika disztermében az MNDSz debreceni szervezete.
A nagygyűlésre napok óta folytatók az előkészületek s az érdeklődés oly nagy, hogy még a távoli községekből is sokan bejönnek Debrecenbe.
A választási nagygyűlés a Himnusz elneveléssel kezdődik, majd utána megválasztják az ülés elnökségét. Ezután Nagy Tiborné az MNDSz debreceni szer-

vezetőknek ügyvezető elnöke mond megnyitó beszédet. A megnyitó után dr. Jóboru Magda, az MNDSz országos főtitkára, v. országgyűlési képviselő mond nagy beszédet. Ezt hozzászólás követi, amelyekre Jóboru Magda válaszol. Zárószót dr. Juhász Gézándor mond, majd a köztársasági induló induló játszva el a zenekar.
Az MNDSz ezáltal is felszólítja az asszonytársakat, hogy nagyobb leányait is hozzák magukkal a gyűlésre.

Meglepető bonyodalmak a kasszafurási bűnygyben

A statáriális bíróság rendes bíróság elé utalta a bűnygyet
A debreceni törvényszék rögtönfelő bírósága szombaton tárgyalta Begre Albert csobai cipészesség és társa, Szakács Miklós nyíregyházi gépkocsivezető rablási bűnygyét Begre és Szakács ez év február 25—26-ra virradó éjjel Debrecenben, a Deák Ferenc utca 4. sz. alatt a Nehézipari Központ (NIK) Vasért nemzeti vállalat irodahelyisége behatoltak. Márványkőví Sándor éjjeli őrt letépték, revolvert fogtak rá, megkötözték, majd a páncélszék megfúrták és onnan 40.000 forintot elvittek. Ezenkívül Szakácsit löfegyver engedély nélküli tartásával is vádolta az államügyészség, mert autójában elrejtve egy forgópisztolyt találtak. A rögtönfelő bíróság elnöke dr. Székely István tanácselnök volt, a vádhatóság: dr. Taralyossy Béla államügyész képviselte. A tárgyalást igen nagy érdeklődés kísérte, végighallgatta dr. Ruttkay György, az igazságügyminisztérium vezető tisztviselője, aki Debrecenben vizsgálatot tart — Póstyáni Márton törvényszéki elnök kíséretében.

rás után, hogy a rendőrséget felrevezessék, az éjjeli őrt erősebben megkötözték kezén, lábán, a székere erősebben, szemét törülközővel bekötötték. A lettesek vonaton Nyíregyháza felé mentek, de Ujfehértónál leszálltak és onnan motorkerékpáron utaztak Nyíregyházára. Begre a szakmányon ágy-neműt, párnát, paplant cipőt hozott sergéttel, házat akart építeni, míg Szakácsit autóját szerelte fel és hozta rendbe.
Begre a bíróság előtt azt állította, hogy az éjjeli őrnek honoráriumképpen 5000 forintot ígért, ezt el is hozta a rablás után három napra, de akkor a másik éjjeli őrt, Barát Imre volt szolgálatában, annak adta át a pénzt Azt tagadja, hogy revolver lett volna nála. „Barát Imre betörés” volt, előre megbeszéltek terv szerint, az éjjeli őrt egyetértőleg... Nem volt székere revolverre, sem a fenyegetés. Begre hamis alibiért egy Gál Andor nevű embernek ezer forintot fizetett a szakmányból.
Szakács Miklós beismerte a kasszafurást, az éjjeli őrről való előzetes megbeszélésről nem szólt neki Begre, de olyan színezete volt a dolognak, hogy „benne” van. Távozáskor Begre pénzt kitért Márványkővínek, aki azonban nem fogadta el. Nála volt egy riasztó pisztoly, de nem vette elő. A telefonvezetéket ő vágta el az irodában biztonság kedvéért, hogy ne lehessen telefonálni. O a szakmányból 12 ezer forintot kapott. A nála talált revolverre vonatkozólag azt állítja, hogy azt a debreceni kasszafurás után egy hónappal vette 2 forintért.

forintot. Azt tudja, hogy Márványkőví különbözőképpen adta elő az ellene intézett támadást. Zentai Lajos rendőrhadnagy a nyomozás részleteiről tett vallomást. Márványkőví előttük is gyanús volt, két napig őrizetben tartották. Az orvos és fegyverszakértő vallomása után a perbeszédet következtek.
A perbeszédet meghallgatása után hoz a meg döntést a rögtönfelő bíróság: mivel az ügy rendkívül összetett volt — különösen a rablási része —, a rögtönfelő bíróság a rendes bírósághoz tette át az ügyet, az tárgyalja majd le és hoz ítéletet.
Az érdekes, váratlan fordulatokban bővelkedő bűnygynek volt egy külön eseménye: az államügyész a törvény értelmében előre megtervezte az inekedést, hogy amennyiben halálos ítéletet hozna a rögtönfelő bíróság, az állami ítéletvégrehajtó rendelkezésre álljon. Bogár Imre hóhér meg is érkezett Debrecenbe, de a statáriális bíróság végzése után nem volt szükség közreműködésére.

Mezőgazdasági Igazgatóság közleménye!

A Mezőgazdasági Igazgatóság felhívja az érdekelteket sző.ü.ajánlásokra, hogy veszedelmes kártevő pusztítja a szőlő rügyeit, nevezetesen a kenderbogár. Ez a kis kártevő 3—4—5 mm nagyságú, világosabb, vagy sötétebb szürke színű. Alakja a kendermagra emlékeztet. A bogár április—májusban jelenik meg a szőlőben, gyümölcsösben és a rügyek lerágásával tesz kárt. Napjai elrejtőzik és csak éjjel rág. A rügyeket mindig felülről lefelé haladó sorrendben rágja le, reggel felé sűrű csoportokban ül a hajtások végén.
Védekezésül semmi más nem ajánlható, csak a szedeés. A reggeli órákban, amikor csoportosan a hajtások végén ülnek, össze kell szedni és előgetni. Más védekezőanyagok nem váltak be. A szedeést azért kell korai reggel végezni, mert később elrejtőzik. Felhívja az igazgatóság a tulajdonosokat, hogy az irtási munkákat feltétlenül hajtsák végre, mert a jelek szerint olyan nagy számban fordul elő a kártevő, hogy súlyos károkat fog okozni, kellő védekezés hiányában.
Versenylhívás!
Május 1-vel, a munka ünnepevel és a közlego országgyűlési választásokkal kapcsolatosan iroda dekorációs versenyt indítunk a következő feltételek mellett:
1. A verseny 1949. IV. 24-én kezdődik.

A személyi adatok felvételénél kiderült, hogy Begre fiatal korában lopásért 1, majd 4 hónapi fegyházbüntetést kapott majd gyilkosságért — Csobai József földbirtokost lötte agyon — 15 évi fegyházbüntetésre ítélték. A fogházból megszökött és utána Torma István társaságában kasszafurást követett el, amiért újabb öt évi fegyházban kapott, így a 45 éves ember 20 évnél többet ült már a fegyházakban. Társa, Szakács még büntetlen. Begre a kasszafurást beismerte, csak a rablást, ami statárium alá esik — tagadja. A kasszafurás előtt Debrecenben járt és kerítésdrótot akart vásárolni. Ekkor ismerkedett meg Márványkőví Sándor éjjeli őrral, akivel meggyezett abban, hogy majd betör a NIK Vasért irodájába és ebben segítkezik neki. Az éjjeli őrt tanácsolta, hogy a hónap végén jöjjen, akkor több a pénz a kasszában. Korábban megismerkedett Szakács Miklós nyíregyházi gépkocsivezetővel, aki vállalkozott, hogy részt vesz a kassza kirablásában. Együtt jöttek autón Debrecenbe, az utcán sétáltak, majd éjjel után először Begre, majd Szakács hatolt be Begre, aki előzőleg összebeszélte az éjjeli őrral, szinleg megkötözte, a szemét sálkendővel bekötötte, aztán a kassza megfúrták, a NIK szerint 40.000 forintot vittek el, Begre azt állítja, hogy csak 27.000 forintot. A kasszafu-

Rohamunkán a városházaiak

A városháza alkalmazottai tegnap délután önkéntes rohamunkán vettek részt. A nagyérdemi VAO-Sz üdülőtelep építése már befejezéshez közeledik, a rohamunkán az egyes ügyosztályok, hivatalok dolgozói már majdnem az utolsó simításokat végezték. A városi kertészet alkalmazottai, akik egy rohamunkából sem maradtak ki az üdülő park-kiképzését végezték el.

760 jelentkező Debrecenben a gépjárművezetői tanfolyamra

Debrecenben egészen rendkívül érdeklődés mutatkozik az Állami Autóműszaki Intézet rendezésében a jövő hónapban kezdődő gépjárművezeői tanfolyam iránt. Az előzetes, tájékoztató jellegű beszéd során 760-an jelentették be részvételüket.
A tegnapi napon megérkezett a tanfolyam kezdőére és díjaira vonatkozó leírás és ezzel kapcsolatban Farkas József műszaki szakértő, a műszaki bizottság elnöke a következőket mondotta:
A határozott gépjárművezeői alapfokú tanfolyam május 23-án indul Debrecenben. Most közölték velünk a tanfolyam tantervét a következőkben:
Személygépkocsi vezetésre 300 forint, tehergépkocsi vezetésre 360, személy- és tehergépkocsi vezetésre együttesen előkészítő tanfolyam 450, motorkerékpárvezetésre előkészítő tanfolyam díja 150 forint. Ezen kívül vizsgadíj gépkocsinemenként 40 forint. A tanfolyam minimális létszáma 40, maximális létszáma 100 fő. Lehet párhuzamos tanfolyamot is tartani.
A gépjárművezeői tanfolyamra jelentkezni és beiratkozni hétfőtől kezdve lehet a rendőrség gépiáramú osztályán, rendőrségi épület, földszint 27b. szobában. Tanácsos minél előbb jelentkezni, mert a tanfolyam hallgatóit a jelentkezés sorrendjében veszik fel.

A tűzköz új ára

A tűzközgyedáruságról szóló kormányrendelet végrehajtási utasítása ma jelent meg a hivatalos lapban. A rendelet hatálybalépése előtt kiadott tűzközgyedárusítási engedélyek a társaság érvényben maradnak. A tűzköz előállítására, illetve behozatára jogszabályi engedélyk azonban érvényüket veszítik.
A rendelet hatálybalépése után beföldön elállított tűzközvel, annak birtokosa az illetékes pénzügyi szakaszhoz 24 óra belül bejelenteni köteles. A tűzköz egyedárusági, eladási és fogyasztói árát is meg kell adnia a rendelet. E szerint a fogyasztói ár I. csomagolásban 3.—, III. csomagolásban 8.—, IV. csomagolásban 0,90 forint.
— Dülöböltési értekezlet f. hó 24-én délelő 11 órakor a városházán nagygyűlési ülésteremben lesz megtartva. Jelentését minden dülöböltés hozni meg kell.

Mi ujság a szomszédban

— Versenyben a Székelytől társul. Romániában a háromszékes megyei tanfelügyelőség munkaközössége május elseje üszteletere versenyre hívta Udvarhely, Csik és Marostorda megyék tanfelügyelőit. Mind a három testület elfogadta a felhívást. A versenyponok között szerepel a megyékben működő nevelési körök támogatása, a szülői értekezletek rendszeres megtartása és azoknak politikai anyagával való ellátása, fokozott felvilágosító munka a tanárok és tanítók között, panaszfelvétel és a panaszok orvoslása.
— Női jegyző Nagybaconban. A romániai Nagybacon dolgozó parasztsága a baróti születésű Molnár Margitot választotta meg jegyzőnek. Az új nőjegyző ezelőtt a községvezető volt, mint községi titkár. Gyermekkora nehéz és küzdelmes volt, Edesapja megyei útkapir, aki egy és fél holdnyi földjéből alig tudta három gyermekének a mindennapi keveyert biztosítani. Nagybacon új nőjegyzőnek első dolga az volt, hogy megszervezte a tavaszi vetési versenyt.

Halálos szerencsétlenség a szénbányában.

A Farkaslyuki bányában Barta-Dudás István 24 éves csillást fejtés közben a magáshól lezuhanó széntőmeg betemette.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

vasárnap d. u. fél 4 és este fél 8 órakor
Hálás válás
zenésbohózat
3 felvonásban.

MOZIK mai műsora:

APOLLO
Ma de 11, du fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor, Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Vidám kacagató viglák
Kedélyes társórlat
VIGSZÍNHÁZ
Ma de 11, du fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor, Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Izgalmas filmje
Az ellopott határ
Uj cseh film
METEOR
Ma 2, 4, 8 órakor utóljára!
12 felfé 1 no
Sivatagi 13-ak
Hétfőn: Debrecenben először!
BUGNAK A TARNÁK

Mi tettekkel mutatjuk meg, hogy együtt haladunk a munkássággal és a kisparasztsággal

Középparasztágunk egyre jobban megérti az idők szavát. — Ma már egyre jobban érzik hogy szorosan a munkásság és kisparasztlak mellett van a helyük! — mondja a DEPOSZ-ban Moesári Imre szervező titkár. Számos példáját látjuk ennek megyei körutunk során.

Magunk is szép példáit látjuk ennek legutóbb Hajduböszörményben és Kabán, Hajduböszörményben, ahol a 4322 DEPOSZ tagnak 16 százaléka középparaszt, Gellen Sándor és Tüviskes Sándor vezetőségi tagok elmondják, hogy teljes az együttműködés földmunkás, kisparaszt és a középparaszt között.

Kabán Szaniszló Antal és Geve Viktor a talajkészítő munkálatok idején segítségére siettek az úgázdáknak önkéntes munkájukkal.

— Ha más boldogul, az nekünk is jól! — mondották. Mikor az együttműködésről kérdezzük, rövid választ kapunk. — Nem vagyunk mi a sok bezárt ember. Mi tettekkel szeretjük megmutatni, hogy együtt haladunk a munkássággal és a kisparaszttal.

Amikor az öt éves tervről kérdezzük Bakonyi Imre 18 holdas

középparasztot, felesülő szemmel mondja:

— Saját fejlődésünket látom az öt éves tervben, amit olyan kéz zelfoghatóan elmondott Rákosi Mátyás és Gerő miniszter, hogy semmi kétség nem férhet megvalósulásához. Eddig is annyi jót kaptunk három év alatt, hogy az a legszebb reményeket ébreszt a jövőt illetően. A gép-állomás függetlenített bennünket nem kell már lesegítésért kuncsorogni senkinél, nem kell szivességet harsos árat fizetni.

— Aztán az sem utolsó, hogy a falu elmaradoitása megszűnik. Felemelkedést hoz az öt éves terv saját életünkben éppen úgy mint a községben.

— És mi a véleménye a munkásparaszt szövetségről?

— A munkásság kemény megfeszített munkájának köszönhetjük, hogy ott tartunk ahol vagyunk. Nagy áldozatokat hozott a munkássztyál és eredményes munkájának jó vezetésének köszönhetjük a három éves sikerét, az öt éves terv biztató kiállításait. Bizalommal megyünk a munkásság vezetésével a jövő felé, mert tudjuk, hogy ez a jövő jobb életet jelent mindnyájunk számára.

Az ifjúság a Népfront zászlaja alá sorakozik

A Magyar Ifjúsági Népi Szövetség tegnap délután 5 órakor ifjúsági nagygyűlést tartott az Arany Bika nagytermében, melyet zűfólásig megtöltött a különböző iskolák tanulóinak, úttörőinek, s az egyetemi hallgatóknak nagy serege.

A közársasági induló elnöklése után Kádár László, a MINSZ megyei titkára nyitotta meg a nagygyűlést és üdvözölte Szabo István ezredest, Gömöri vezérőrnagyot, Halász Józsefet, a MINSZ országos titkárát, az elnökösokat és a megjelent fiatalokat.

Halász József a MINSZ központi vezetőségét nevében mondott nagyhatású beszédet, amelyet a lelkes ifjúság sok ízben hosszantartó tapssal szakított meg.

— Az ország fejlődésének új szakába lép. Az ifjúság tudja, hogy a választás összefügg sorsával, életével. Erőnként összefogva egy új, szebb és boldogabb világ kiépítéséhez tognak a felnőttek s ehhez

kapcsolódik ifjúságunk is — mondotta beszédében. — A mi új arcú ifjúságunk méltó utóda annak a márciusi ifjúságnak, amely 100 évvel ezelőtt motorja volt a szabadságharcnak; küzdöttek országunk függetlenségéért és szabadságáért.

— A magyar nép május 15-én a ti jövőtökről is dönt, a nép legszebb rétegeinek mozgósításával és összefogásával. A mi fiataljaink is kivétel nélkül a Magyar Függetlenségi Népfontra tognak szavazni. Az öntudatos ifjúság növekszik erőben, öntudatosabbá, határozottabbá teszi a jelen és a jövő nemzedéket — fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét Halász József.

Utána a Dóczy tanítónőképző intézet tanulói énekszámokat adtak elő, majd az Ifjúsági Világzövetség himnuszával fejeződött be a mindvégig lelkes ünnepség.

1400 vegyészre lesz szükség

Sürgösen megkezdtek a debreceni természettudományi kar megszervezését

A debreceni orvosi egészségügyi szakszervezet szombaton gyűlést tartott az egyetemen. A gyűlésen Hajdu megye és Debrecen orvosi és egészségügyi dolgozói nagy számban vettek részt. Dr. Pukánszky Béla rektor megnyitotta után Bencdek Jenő neppolitikai miniszteri osztályfőnök ramutatótt arra, hogy az öt éves terv tengelyében a legfőbb érték az ember áll. Majd hangsúlyozta, hogy a Népfrontot minden ön tudatos dolgozónak aki megértette ennek a hatalmas programnak a jelentőségét, támogatni kell és vigye tovább ezt a gondolatot és győzze meg az esetleges tévőléteket.

Weil Emil, az orvosi egészségügyi szakszervezet országos főtitkára azt hangoztatta, hogy a szakszervezet viszonya lényegesen megváltozott a munkáshoz, a pártokhoz és államhoz. Elénk helyeslés közepette jelentette be, hogy a tudományos státus létesítéséhez hasonlóan az egészségügyi dolgozók nagy tömegére irányuló rendezésre is rövidesen sor kerül.

Szántó György miniszteri tanácsos, a kultuszminisztérium egyetemi osztályának vezetője közölte, hogy sürgösen meg kell kezdeni a debreceni egyetemi természettudományi kara megszervezését, felállításának előkészítését, meri a gyógyszer és szerves vegyipar az öt éves terv folyamán 1400 szerves vegyész kiképzésére tart igényt.

A 30-as évek állástalan vegyészeivel szemben az a gondja a népi demokráciának, hogy szélesítse ki a vegyészképzést. Az öt éves terv hatalmas méreteire jellemző, hogy a három éves terv sa-

lapon országosan az összes tudományos intézetekre fordítottak 97 millió forintot, ezzel szemben az öt éves terv során a debreceni tudományos intézetekre 5 év alatt 70 millió forintot fordítanak. 1938 óta kétszeresére emelkedett az egyetemi dolgozók száma. Hangsúlyozta, hogy az egyetemeken megváltozott a szellem az ifjak ma nem csak hallgatók, hanem kísérletező tanulók. A régi 40 százalékos helyett ebben az évben a felvétel végén 90 százalékos vizsgázott a hallgatók közül. Ezek közül 50 százalék kitűnően.

Ezután több felszólalás hangzott el, dr. Imre Gábor, Szentkirályi István stb. szóllalt fel és foglaltak állást az öt éves terv mellett.

Heti krónika

KÜLPOLITIKA. — A Magyar Közársaság és Csehszlovák Közársaság között megkötötték a barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény, az ünnepélyesen alá írták. — Párisban 53 ország képviselőinek jelenlétében, 600 millió békeszerződés ember megbízásából összeült a békekongresszus, hogy hitet tegyen a béke mellett. — Royal amerikai hadügyminiszter benyújtotta lemondását Truman elnöknek. — A román kormány visszautasította az angol-szász jegyzőket és alaptalannak minősítte azt a vádat, hogy a román kormány nem tartja be a békeszerződésnek az emberi szabadságjogokra vonatkozó részét. — A kínai néphadsereg folytatja előretomulását, átkelt a Jangce folyón. — A párisi békekongresszus második napján Nenni olasz ki-

DEBRECZEN 6 OLDAL 1949 IV. 24.

Küldött állandó néptanács felállítását javasolva a béke megvédésére, Ziliacus megtelepte az imperialista háborús uszítókat.

BELPOLITIKA. — Megjelent a Függetlenségi Népfront választási felhívása, amelyet a Népfront a magyar dolgozókhöz intézett. — Rákosi Mátyás nagyjelentőségű választási beszédet tartott az Angyalföldön, beszámolt az öt éves terv hatatmas meirőiről, a szocializmus építéséről, a külföldi beavatkozások visszautasításáról, a béke megőrzéséről, az új népgazdaságról. — A belügyminiszter közölte, hogy a választáson öt párt indul közös listáron. — Debrecen értelmiségi dolgozói távratilag üdvözölték a párisi békekongresszust, hitet tettek a béke és a Népfront mellett.

Százezer új orvos a Szovjetunióban

A Szovjetunióban a poliklinikák, kórházak, szülőtthonok és hasonló intézetek, amelyekből a szovjet polgár ingyenes orvosi segélyben részesül, állandóan keresnek orvosokat és a kereslet a kímálatot tetemesen felülmúlja. Az intézetek száma ugyancsak állandóan növekszik. Hogy a nagy orvoskeresletet kielégítsék és ugyanakkor minden fiatal orvos számára biztosítsák az alkalmaztatást, a különböző orvosi főiskolák megállapított számú növendéket vesznek fel. Számukat az öt éves terv alapján állapították meg. A most érvényben lévő öt éves terv keretén belül 100.000 orvos képeznek ki. A legutóbbi háború végén összesen 150.000 orvos működött a Szovjetunióban. Csaknem nyolcszor annyi, mint a forradalom előtti Oroszországban.

A nők szerepe

A felszabadulás óta eltelt négy esztendő csak arasznyi idő nemzedékek élében, mégis többet, döntőben áttörést hozott ez az időszak a magyar nők helyzetében, mint a huszadik század eddigi évtizedei. Azt akarjuk — mondotta Rákosi Mátyás angyalföldi beszédében — hogy a magyar nők a dolgozó nép élének minden területén hozzájussanak ahhoz a szerephez, amely tudásuknak, számuknak és a gazdaságban elfoglalt jelentőségüknek megfelel.

Evszázados törvényt, sőt ami ennél még több, ősi előírásokat és — haladó szemmel — nézve — ideletlenül torz társadalmi szemléletet, meggyökeresedett szivar életformát, begyepesedett agyak igazságtalan és önző gondolatvilágát kellett áttörni, hogy megvalósuljon a nők teljes egyenjogúsága, az a társadalmegyenlőség helyzet, amely egyedül igazságos és méltó megoldása a kérdésnek.

Az elmúlt négy dolgos esztendő mutatja: a népi demokrácia megbecsüli a nők teljesítményeit, megnyitotta előttük a teljes egyenjogúság kapuit. Egyre újabb és újabb foglalkozási ágakban találkoznak a dolgozó és értékes munkát végző nők rokonszenves alkalmával. — női polgármesterek, bírák és főispánok mellett, az alkotó és termelő munka minden szellemi szektorában, fizikai formájában egyenlő értékű és egyenlőn értéket dolgozó társak a magyar lányok-asszonyok. A népi demokrácia nem szaval cikornyás frázisokat, mint a letűnt sarkantyúpengető, bokacsattogató „lovagias” korszak tette, de nem is küldi a konyhakalkáájába a rabnőként tartott asszonyt. Hazug, hamis és hitvány, ideitlen és igazságtalan mellőzés és másodosztályosság helyett, őszinte és becsületes értéktelést szabja meg ma már a nő helyzetét. Az elkövetkező öt terv esztendő során egyre több öntudatos nő vesz részt a közös munkában s az eredmények döntőmódon fogják tudatosítani azt, amit Rákosi így fejezett ki: „A népi demokrácia erejét min: hőmértön, lelehet olvasni arról a szerepről, amelyet a nők visznek.”

ELJEGYZÉSI esküvői kártyát a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. Bika-bétház.

Kiáltatok hát, asszonyok!

Iria: Zelk Zoltán

A márciusi égbolt se különben, ahogy a csecsemő-mosoly ragyog: anyák, emeljétek öket magasba! a világ fölé! müllő Napot!

S ti várandósok, kiknek kedves mellé már tejjel duzzad, ti is álljatok a földet átfogó asszony-karéjba s kiáltatok, együtt kiáltatok!

Mutassátok ujjat, ki ölni készül, aki a gyermeknek tiszta mosolyát, a jövőndő verőfényét koltaná, mert retteg a népek új homok!

hol már nem ember szolgálja az embert, de engedelmés gépek, traktorok, ahol az elme teremő szavára kerlet, folyót szül szikla és homok!

Ezt rettegte, míg álom volt, a zsarnok, hogy valóság lett, ország. Példakép, hát rája törne gyáva tébolyában — üssétek ki kezéből fegyverét!

Kiáltatok hát, asszonyok! S ti, költők kik szóra bírtok erőt, fellegét, a gyermekért kiáltó asszonyokkal együtt kiáltson mostan versek!

Csak ezt kiáltta most a vers, hogy: Béke a gyermekért! a földért! gyárakért! s mik bizakodva friss rugyet nevetnek, a márciusi kertek — ágakért!

A hídakért! a hegedők szaváért! lobíthatatlan jó fegyverekért! — s miket mi — munkánk, kedvünk fest pirosra az eljövendő boldog éveket!

„Fogjatok össze, világ ifjúsága, a békéért!”

A párisi világekongresszus délelőtti ülésének kiemelkedő eseménye volt Mereszjevnek, a Szovjetunió hősenek felszólalása, lelkesen ünnepelte a kongresszus a szovjet hőst, aki többek között ezeket mondotta:

„A szovjet nép most a békés munkának szenteli életét. A szovjet fiatalok munkájukról, keresményeiről, terveikről beszélgetnek, háborúról soha sem. Nem akarunk háborút és küzdeni akarunk a békéért. Ez a szovjet ifjúság üzenete a párisi világekongresszusnak. Persze nem hunyhatjuk be szemünket az imperialisták háborús készülődése előtt. Mint olyan ember, aki eleget harcolt és tudja, mi a háború, megmondhatom, hogy az imperialista háborús uszítás eredménytelen marad a második világháború frontarcosai körében. Nem azért harcoltunk mi fiatalok, hogy az imperialisták megint háborút robbantassanak ki. Fogjatok össze világ ifjúsága a békéért folyó küzdelemben. — fejezte be nagy érdeklődéssel kísért felszólalását Mereszjev.

Port tábornok, aki a spanyol polgárháborúban a francia önkéntesek vezetője volt és öt szemevilágát elvesztette, kijelentette, Franco Spanyolországa az új támadó imperializmus fő bázisa lett. A francia kormány segít kifejleszteni ezt az imperialista támaszpontot.

D. Arboussier az afrikai demokrátiás tömörülés főtitkára azt mondotta, sem Ázsia, sem Afrika népei nem hisznek a szovjetellenes propagandának. A szocializmus országa és az egész világ elnyomottai között természetes szövetség van.

Marinetti argentin kiküldött hangoztatta, hogy az Atlanti egyezmény megbontja Argentína iparát és külkereskedelmét. Az argentin nép nem hajlandó idegen érdekekért harcolni.

A párisi kórházak dolgozói nevében egy ápolónő kijelentette, hogy a rákot és más betegségeket gyógyító sugarakat akarunk látni, nem pedig halálsugarakat és atombombát.

Bánás püspök utolsó pásztorlevele a munka és a munkás megbecsüléséről

Bánás László püspök halála után az egyházi törvények értelmében dr. Hoss József káptalani helynök került a veszprémi egyházmegye élére. Dr. Hoss, Bánás püspök halála alkalmából, körlevelet bocsátott ki s ebben megemlékezik az elhunyt főpapi munkásságáról, méltatja érdemeit, kiemeli, hogy „elvi dolgokban megalkuvást nem ismer” és hogy „lelkipásztor volt szíve mélyéből”. A káptalani helynök körlevelében megállapítja: az egyház és állam viszonyának rendezését is szívén viselte. Sokan talán nem értékelték meg mindig nagyvonalú és előrelátó gondolatait.

Dr. Hoss káptalani helynök ugyanakkor megküldte Bánás püspök utolsó körlevelét, amelyet a püspök azzal a meghagyással juttatott el hozzá, hogy május elsején, vasárnap a szentbeszéd helyett ezt a körlevelet olvassák fel az egyházmegye összes templomaiban. Bánás püspök halála előtt írt körlevele elejétől végig a munkával foglalkozik.

„Az ember munkára született — hangoztatta a többi között a körlevel — A názáreti volt a legelső a világn, aki nemcsak szavával és tanításával, de példájával is megosztotta a munkát... megbecsülést követelt a testi munkások iránt. Krisztus az egyszerű ács-munkásnak házában

vállalta a munkássort”. A körlevel legzűgezi: „Az ember értékét a végzett munkájának értéke adja meg” — és kilejt, hogy „Isten cive volt: aki nem dolgozik, ne is egyék!” Hangoztatta, hogy az evangélium nem ismeri el a munkában „mértani vagy mechanikus egyenlőséget”, de minden hasznos munka végzői egyformán nélkülözhetetlenek és közmegbecsülésre érdemsek... Krisztus buzdította is hitveit, hogy a munka segítségével hozzájárulnak a természet szebbé tételéhez, zűgő-zaklatoló gépekkel urai legyenek a természetnek, buzdította, hogy emberi igényeiket és szükségleteiket a munkával elégítsék ki.” A kereszténység elítéli azt a fajta munkát, amely „a munkássor nyakán üllő zsarnok” és azt tanítja: a munka arra való, „hogy az embert emelje és nemesítse”. Végül hangoztatta Bánás püspök körlevelét: „Dolgozzunk, ki ésszel, ki kézzel, tehetség, képesség és munkakör szerint”, mert „a munka az élet, a természet általános törvénye.”

Bánás püspök utolsó körlevelét Budapestről keletzte, az Egymások kórházából, 1949 április 16-án.

— A budapesti Madách színház és a Nemzeti Színház közösen együtttette a közeli napokban vidék körúta indul.

Mi tudjuk, hogy most nem a választások előtt szokásos ígéretekről van szó, hanem egy nagyarányú építőmunkáról

Parasztasszonyok beszélnek, akiknek az élete megváltozott a demokráciában

Rákosi Mátyás április 19. beszédében kijelentette: „Szívós munkát folytatunk azért, hogy a nők az élet minden területén hozzájáruljanak ahhoz a szerphez, mely tudásunknak, számunknak, és a gazdaságban elfoglalt jelenségüknek megfelelően.”

Néhány életből kiragadott példával akarjuk most bizonyítani Rákosiék ezt a mondatát, mikor megszólaltunk négy falusi parasztasszony, akiknek az életét máris megváltoztatta a népi demokrácia.

VALAMI IGAZT SZERETNEK MONDANI...

Tiszecsegén él B. Nagy Gaborné, aki 6 gyermekével maradt kereső nélkül, mikor a férjét behívták katonának a háború idején.

— Napszámra jártam répaegyelni, meg tengerit kapálni — mondja — a pólyás az útelén rítt s nem tudtam érte izgulak é jobban, vagy az otthon lévőkért. Azok is, egyik picit volt, másik kicsi, reszkettem a gondolatától, hogy felgyújják a házat, vagy kárt tesznek magukban, míg távol leszek. Akkor még nem volt napközi otthon! Mióta az uram hazajött és földet is kaptunk, jobbra fordult a helyzetünk. Már a legnagyobb fiam is pénzre keres, 16 éves. Kubik munkára ment a Hortobágyra.

Bizony, a hároméves terv keretében megindult és az 5 éves tervben folytatódó nagyarányú csatornázás ad most kenyeret a Horogbogy környéki falvak lakosságának.

— A választásról mi a véleményed?

— Hogyan is mondjam el, hogy zenki se hibésze számba adott nyilatkozatnak... s leírva se hason papiroszúnek? Valami igazt szeretnék mondani, ami a szívemből jő, s nem hat üres irázisnak vagy kötelességszerű helyesléznek... —

Hát tudod, én a Függetlenségi Népront politikáját jóváhagvom, mert tudom, hogy most nem a választások előtt szokásos ígéretekről van szó, hanem egy nagyarányú építő munkáról. Bizalommal és szeretettel tekintek a Népront további munkáira, mert ezt diktálja józan paraszti eszem és Krisztusban hívő vallásos érzésem.

Igen, a falusi asszonyok hálásak, amiért kiemelték őket abból a sorsból, amelyben része volt öv. Bodósi Györgynének is, Földéák község bírójának annyi sok szeretettel együtt:

— En szegény földmives ember gyereke voltam, az elemiből kikérülve cselédnek mentem. Sokszor elkezerített, hogy olyan féltékeny, magáról beszélt velem a gazdám. Volt olyan helyem is, ahol egész télen hideg szobában aludtam, de a kutyát be kellett engednem a meleg szobába, mert féltettek, hogy megfázik. Az uram korán meghalt egyedül n evetem föl két gyermekeket. Minden örömet megfészelve dolgoztam, de akkor végeztem a munkát legnagyobb örömmel, mikor a demokráciától kaptam földemen arathattam.

De nemcsak földet adott Bodósi nének a népi demokrácia, hanem tisztességet, megbecsülést is. Földéák község bírójává választotta s mindenkori azt mondja — jó kezekben van a falu ügye.

ASSZONY-BÍRÓ ÉS SZÖVETKEZETI ÜGYVEZETŐ NŐ

Sarkadon is asszonybíró kormányoz, Takó Jánosné Jákó Borbála. Aki ránez, az az első gondolata, hogy egyenesen a bírói székbe termett. Birkabekécses, tejkendős alakja erőt, nyugalmas, biztosságot sugárzó. Okos szeméből, kerek arcáról jóság és derű árad, de a keze — az igen erélyes, biztos fogású kéz.

— Uradalmi napszámom voltam lánykoromban. Szegény parasztemberhez mentem férjhez, vele mindig erdőföldet munkáltunk. 5-6 holdat két karral, 1942-ben elvitték az uram katonának, azóta azt se tudom él-e hal-e. Két nagy fiam van, mostmár azok munkálják a földet, én meg igyekszem becsülettel meszálni a helyem ott, ahová a

falu bizalma állított.

O k rös Sándornének, a rajkai földmives szövetséget ügyv. elnökének is nehéz sorsa volt a múltban.

— Mikor az apósom meghalt — mondja — adósságot hagyott hátra, a bank elárvereztette fejkünk felül a házat, lábunk alul a 4 hold földünket. Kénytelenek voltunk cselédnek állani. Ekkor már 5 gyerek csipogott körülöttünk. Nagyon gögös, zsugori ember volt a gazdánk, ő, be sok megaláztatást kellett eltűrni, 9 hónapig viseltük a nehéz cselédsort, akkor mégis kénytelenek voltunk otthagyni, mert a gazda azzal a kívánsággal állott elő, hogy legyek a kedvese. Akkor kitért belőlem minden viszszafojtott kegerőség, fájdalom, öklömmel a gazda arcába vágtam: — Soha! Es otthagytuk a tanját,

mentünk a bizonytalanságba, a nincstelenségbe. Mosást vállaltam, éjjel-nappal dolgoztam. Csak a felszabadulás után fordult jobbra a sorsunk, földet kaptunk, a gyermekeimet fölvettem népi kollégiumba, tanonc otthonba. En a felszabadulás után ismertem meg a szövetséges fontosságát. Most mit értünk volna a földdel, ha a szövetséget nem lát el bennünket gépekkel, vetőmaggal, műtrágyával. Minden erőmet a szövetséget felvirágoztatására akarom fordítani. Nagyon boldog vagyok, hogy ilyen fontos munkát végezhetek.

Nem hiába monlotta Rákosi: „hogya imponálnak a mi női bírónk, főispánaink, ha tovább fejlődünk, reméltem nemsokára imponálni fognak a mi női államtitkáraink és minisztercink is.” (—)

Munkaversenyben állanak az igazságügyi hatóságok

A diósgyőri-vasgyári dolgozók által elindított szocialista munkaverseny országos visszhangot keltett és azóta már százával állanak versenyben az egyes üzemek, gyárak közületek. A szocialista munkaverseny igazi győztese az ország lesz. A szocialista munkaverseny mely benyomást keltett a debreceni igazságügyi dolgozók körében is és nagyarányú mozgalom indult meg, hogy az igazságügyi dolgozók is kapcsolódjanak be valamilyen formában a munkaversenybe.

Az igazságügyi alkalmazottaknak korábban nem volt alkalmuk munkaversenyben részt venni, ugyanis dr. Rias István igazságügyi miniszter álláspontja az volt, hogy igazságügyi vonalon nem lehet a többi munkaversenyhez hasonlóan munkaversenyt kiírni és folytatni. Odaadó, öntudatos, szocialista szellemű áthatott munkát kívánt az igazságügyi szervektől, építő, alkotó munkát jogi vonalon a szocializmus felé haladó népi demokrácia érdekében, de tulajdonképpen munkaversenyt nem folytattak az igazságügyi dolgozók.

Most azonban kezdeményező lépés indult meg a debreceni igazságügyi alapszervezet részéről és ennek dr. Valentiny Tibor ítélőtáblai elnöki titkár hangot is adott az igazságügyi Fali Újságban. Rámutat arra, hogy az igazságügyi dolgozók most már megtalálták helyüket a szocializmus építő népi demokráciában és részt kívánnak venni a munkaversenyben, amelynek irányvonalait is megtalálták.

A munkaverseny célja és irányvonalai: küzdelem a bürokrácia ellen, takarékoság minden vonalon a magyar állam érdekében, gyorsaság és pontos teljesítmény amely igazságügyi vonalon éri a dolgozókat, az ügyvitel egyszerűsítése, a minőségi munka megteremtése és fokozása, a felelősséget való előzékeny bánásmód, a jogi utasítások, egyes hivatalok, ügyosztályok közötti bukdácsoló kiséber, munkás, dolgozó paraszt készsége felvilágosítása és kioktatása, eligazítása, mind olyan cél, amely a munkaverseny alapját képezi.

Az igazságügyi dolgozók nagy megértéssel fogadták ezt a kezdeményezést és szívesen, önkéntesen vállalták azt.

Ezzel is be akarnak kapcsolódni a hároméves, majd az öt éves tervbe, hogy építő munkásai legyenek a népi demokráciának és a szocialista államnak, és beigazolják, hogy az igazságügyi dolgozók is átérzik az idők szavát.

Ugyanakkor az igazságügyi dolgozók beállnak a béke táborába is és közelesem nagy megmozdulás keretében fejezik ki törhetetlen ragaszkodásukat a béke öre, a nagy Szovjetunió mellett és állástfoglalnak az imperialisták háborús uszítása és

aknamunkájára, régalmozó hadjárata ellen.

Kapuzárás este 11 órakor

A hivatalos lapban megjelent a rendelet a kapuzárás idejének újabb szabályozásáról. Ott, ahol valamely jogszabály a lakóházak kapujának zárva tartási idejét szabályozza, a kaput ezantól egész éven át es.e 11 órától kell zárva tartani.

Zászlóavatások

A Magyar Fémipari Alkalmazottak Szakszervezetének Tiszántúli Csoportja tegnap este a KISOSZ helyiségében zászlóavató ünnepséget rendezett. Horváth Ferenc, a Fémipari Szakszervezet titkára moadot lendületes megnyitó beszédet. Az Elektromos Művek Dalkara élénkeite a Himnusz. Majd Anyos Lajosné, a szakszervezet elnöke beszélt, mint zászlóanya moadot zászlóavató beszédet. Utána Sebestyén Imre a fémipari szakszervezet legidősebb gépésze átad a zászlót a szakszervezetnek. Laczko László elszavaltta József Attila: „Munkások” című versét. Utána a zászlóanya felkötötte a zászlószalagot, majd a zászlószekert beverése következett. Az Elektromos Művek Dalkara az Internacionáléval fejezte be a lelkes ünnepséget, melyet hajnalig tartó táncmulatság követett.

Ugyancsak tegnap es.e tartotta meg az MDP Belvárosi I. szervezete zászlóavató ünnepséget. Itt két zászlót is avattak: nemzetiszíntű és vörös zászlót. Dr. Pinczés Pál főszervezőtől mondtó megnyitó beszédet. Pinczés Jánosné és Pogácsás Antalné voltak a zászlókeresztanyák. Az MDP Belvárosi I. Dolgozók Dalárdája az Internacionálé elemekésével kezdte s a Munkás-indulóval fejezte be a mindvégig lelkes ünnepséget. Utána az MDP Belvárosi I. SZT-csoport névös műsorát előadást tartott, melyen egyfelvételű színdarabok kerültek színre szavulatozókkal tarkítva. Reggelig tartó bál fejezte be a tangkönyvkiosztással kapcsolatos zászlóavatási ünnepséget.

Itt a cserebogár

A cserebogarak igen sokféle faját közül a gyümölcsstermőket legközelebből érdekli a közönséges cserebogár és a gesztenye cserebogár. A cserebogár, vörös színe, ősz és kajszi barack, körtefának leveleit még alig vannak, de gyönyörűen virágosak. Az almafák leveleznek, a pöszmété már dűsan leveles. Mint kertgazda és mint entomológus vizsgálóim alapján mondhatom, reagegtes cserebogár van. Ezek most főképpen a virágok között bujnak meg, alig vehető észre, de ha megrázzuk a gallyakat, eső for-

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. IV. 24.

májában hullanak lefelé. Rengeg van, melyek igen nagy pusztításokat eszmálnak. En egy óra alatt egyik bogarász diákkal ott lier cserebogarat szedtem össze.

A kora reggeli órákban a legeredményesebb a cserebogarak gyűlése. Megrázzuk a fát, a bogarak lehullanak, összeszedjük s vagy elégetjük, vagy forró vízzel leöntve megöljük őket. Jó szolgálatot tesz ilyenkor — lerázás után a pulyka és a tyúk. Egy-kettőt a veréb is elpusztít. Ha sok van, trágyának felhasználható. Sertés-

nek adni, mint takarmányt nem ajánlatos.

A délutáni és esti órákban már igen elevenek, röpködő és pusztítanak. Párzás után a nőstény lerakja petéit a földre s négy év múlva megint bőven lesz cserebogár. A cserebogarak gyűlése és pusztítása törvény szerint is kötelező.

A bírsalma és a jászmin virágzása idején valószínű, megnit jelenkeznek az elmúlt években megjelent rém, a bundásbogár, melyek még a gabonaféléket is veszélyeztetették. Ezeket is tüzzel, vassal pusztítani kell.

Kanabé Dezső.

Emelkedő életszínvonalunk számok tükrében

A dolgozók életszínvonalának állandó emelkedését tükrözik a fogyasztási adatok, különösen azok, amelyek nem a létfontosságú cikkek fogyasztására vonatkoznak. Így pl. a magyar dohányipar 1938-ban 2.551 millió cigarettát gyártott és ebből elfogyott 2.355 millió, 1948-ban szivarkatermelésünk 5.833 millió darabot ért el, ebből elfogyott 5.155 millió darab. Tehát több, mint a kétszerese a „békebelinek”. Az idén már hétmilliárd darabot gyártunk, a fogyasztás előreláthatóan felül lesz a hatmilliárd. Több mint felére csökkent a szivarkadohány fogyasztás, mert a fogyasztók nagy többsége már nem szorul arra, hogy sodort cigarettát szivjon. Igen jellemző, hogy a szivarfogyasztás viszont erősen csökkenő irányzatot mutat.

A cukor Horthyék Magyarországaiban a népek „fényűzési cikk”

volt. 1938-ban 10 ezer tonna cukrot fogyasztottak Magyarországon, míg 1948-ban a fogyasztás 142 ezer tonna volt, ami kevesebb 40 ezer tonnával több, mint az „úri rend” fénykorában. Ha azt a többletet Magyarország lakosságára elosztjuk, mindenkire több mint négy kilóval jutott több cukor mint 1938-ban. Dolgozó népünk bizik a jövőben, egyre világosabban látja, hogy népi demokráciánkban valóban a dolgozók Magyarországot, a dolgozó nép, tehát saját jólétét építi. Ezért egyre kevesebben menekülnek a valóság elől a nehéz italkokhoz, 1938-ban 52 ezer hektoliter pálinka fogyott el, míg 1948-ban a pálinkafogyasztás 42 ezer hektoliterre csökkent. Az élet tovább javul, ezzel párhuzamosan ebben az évben jóval kevesebb pálinkafogyasztásra számíthatnak. (MTI)

Sajtófogadás a párisi magyar követségen

Páris. A békekongresszuson résztvevő magyar küldöttség magyar tagjai pénteken délután a magyar követségen fogadták a francia sajtó képviselőit. A fogadáson megjelent a francia hadiadó keresztények csoportja is. Előnk eszmecsere során a magyar küldöttség részletes felvilágosításokat nyújtottak a magyarországi politikai gazdasági és kulturális helyzetről.

Bereczky Albert és Vető Lajos püspökök pénteken részt vettek a kongresszuson megjelent miniegy 30 egyházi személy megbeszélésén. Ott volt Nikolaj moszkvai metropolita, Boulrier abbé, valamint a katolikus és protestáns egyházak több képviselője.

Az értekezleten megvitatták, hogyan küzdhet az egyház legsikeresebben a háború ellen.

Károlyi Mihály párisi magyar követ és Losonczy Géza államtitkár pénteken este fogadást rendezett a kongresszuson résztvevő amerikai küldöttek tiszteletére. A fogadáson az amerikai küldöttség teljes számban megjelent, Havas Endre és Mód Péter követségi tanácsos, továbbá Gyomai Imre sajtóattasé ismertette a haladó szellemű amerikaiak előtt a magyar nép erőfeszítéseit a béke érdekében. A vendégek a legnagyobb elismeréssel szereztek tudomást a magyar újjáépítés nagyszerű eredményeiről.

Közgazdaság

ORSZÁGOS SERTÉSVÁSÁR

A Szent György-napi sertésvásárra felhajtottak 1068 darab sertést, ebből 628 darab kismalac, 280 darab beállni való süldő, 160 darab nagy süldő. Összesen: 429 marhalvelet írtaak át a múlt heti 191-el szemben. A most átfert sertéseknek mintegy háromnegyed része választási malac volt.

Az árak a következőképpen alakultak ki: választási malac páronként 400-500, gyengébbek 300 forint. Közel ellős hasas koca 1400-1500, félidős hasas koca 900-1000 forintért, 6 hónapos süldő 800-900 forintért kelt el. Az árak kissé alacsonyabbak voltak, mint a múlt héten. Hízott serést nem hajtottak fel. Kereskedők sem ígértek a vásárbán. Egy pentézelej kereskedő volt mindössze, ez vásárolt fel mintegy száz darab választási malacot s Nagykátára szállította el. Fejős kecske két jerekével együtt 200-250 forintos áron kelt el.

— Felhívom mindazon gazdálkodók figyelmét, akik vetésterületükbe a zabot mindeddig nem vetették el, a Népi Bizottság határozata értelmében, a területek helyette tengerit vessenek s a vetésterő helyegbítésé végett a Gabonaterodásban jelenjenek meg. (Városháza. télemelet 9-12. sz.)

— Állami akció során nagyobb mennyiségű jerekéhárány kerül felvásárlásra a Tenyészállatforgalmi Nemzeti Vállalat útján a földműveszöve kezevelen keresztül élő, súly kg-ként Ft 4.50-es egységáron. Legnagyobb 15 kg súlyú bárányokat május-június hó folyamán fogják a vásárló kedv kielégítő volt. Az árak a következők: sovány liba 75-85, sovány kecske 35-40 forint párja. Hízott liba és kecske 11-12 forint élő súly kilogrammonként. Rántani való csirke 12-16, tyúk 22-26 forint páronként. Tyúk 8.50-9, pulyka 8-9 forint élő súly kilogrammonként. Tojás darabja 40-50 fillér.

nyokat május-június hó folyamán fogják a vásárló kedv kielégítő volt. Az árak a következők: sovány liba 75-85, sovány kecske 35-40 forint párja. Hízott liba és kecske 11-12 forint élő súly kilogrammonként. Rántani való csirke 12-16, tyúk 22-26 forint páronként. Tyúk 8.50-9, pulyka 8-9 forint élő súly kilogrammonként. Tojás darabja 40-50 fillér.

— A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy minden gazdának kötelező a kukoricaszárat május 5-ig betakarítani. Ennek ellenére egyes területeken a kukoricaszár még ma is lábon áll. A lábon álló kukoricaszár hátráltatja a mezőgazdasági területek hasznosítását, de a kukoricamoly kártételének veszélyét is növelheti. Nyomatékosan figyelmeztetünk azon gazdákat, akik a lábon álló kukoricaszárat még mind ezideig nem vágják le, annak betakarítását haladéktalanul végezzék el, annál is inkább, mert a dűlőbiztosok s a ellenőrzőbizottság útján a hatóság ellenőriztetni fogja és a rendelkezlet szabotáló gazdákat ellene a kihágási eljárást folyamamba teszi. Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

Tegnap piazon úgy a felhozatal, mint a vásárló kedv kielégítő volt. Az árak a következők: sovány liba 75-85, sovány kecske 35-40 forint párja. Hízott liba és kecske 11-12 forint élő súly kilogrammonként. Rántani való csirke 12-16, tyúk 22-26 forint páronként. Tyúk 8.50-9, pulyka 8-9 forint élő súly kilogrammonként. Tojás darabja 40-50 fillér.

Burgonya Ella 30, babarózsza 40, sárgarépa 60, petrezselyem 80 sponót 300, sóska 250-400, kalarábé 50, cökla 50, fohagyma 150, hagyma 50-60 fillér kilónként. Piros hónapos rök 80, zölhdagyma 20-30, leveles rök 30-35 fillér csomója. Saláta tolonként 40-50 fillér.

